

Hvis man ikke vilde give Arbejderne en saadan Kontrolret, vil man ved Udbyttedelingen blot opnaa at holde deres Mistænksomhed overfor Kapitalens Repræsentanter vedlige, ja, den vil snaarest blive forøget, saaledes at man ved Udbyttedelingen opnaar det modsatte af det tilstræbte Formaal.

En saadan Kontrolret vil imidlertid efter Modstandernes Anskuelse i Virkeligheden føre til, at Arbejderne kan blande sig i Virksomhedens forskellige Anliggender, at den for Virksomhedens Trivsel nødvendige Enhed i Ledelsen hører op, og at Arbejdsgiveren maa indvie Arbejderne i Ting, der ellers henregnes til Forretningshemmeligheder.

Kontrolretten vil saa langt fra forbedre Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejdere, at den tværtimod maa antages i vidt Omfang at give Anledning til Uoverensstemmelser, f. Eks. om Berettigelsen af foretagne Afskrivninger, Anskaffelser af Maskiner, Hænlæggelser til Konsolidering af Virksomheden m. m.

Tilhængere af Udbyttedelingen (saaledes f. Eks. Foreningen til Studium af Udbyttedelingen), anfører heroverfor, at under en frivillig Ordning er den anførte Kontrol ikke nødvendig, idet man ikke kan tænke sig, at en Arbejdsgiver, som frivilligt indfører dette System i sin Virksomhed, skulde gøre Systemet illusorisk ved ikke at respektere den med Arbejderne truffe Aftale.

Endvidere anfører man, at for alle anonyme Selskaber er en saadan Kontrol overflødig, idet deres Regnskaber offentliggøres.

Endelig gør man opmærksom paa, at Kontrollen kan udføres af en af Parterne valgt, eller paa anden Maade udpeget, udenforstaaende Voldgiftsmand, hvis Opgave alene er at konstatere, om hele det deklarerede Udbytte kommer til Fordeling, og om Fordelingen imellem Arbejderne indbyrdes sker efter de aftalte Regler.

b. Udbytteandelen er for ringe til at kunne virke som en Stimulans paa Arbejderne.

I al Almindelighed vil den Udbytteandel, som tilfalder den enkelte Arbejder kun andrage et saa forholdsvis ringe Beløb, at man ikke kan regne med, at Arbejderen i Forventning om dette Beløb skal føle sig stimuleret til at yde en særlig Indsats i Produktionen.

Dette vil i hvert Fald være Tilfældet i Virksomheder med et betydeligt Arbejderantal, hvorimod det nok vil kunne tænkes, at Virksomheder, der kun beskæftiger et ringe Antal Arbejdere, vil være i Stand til at give hver enkelt af disse et virkeligt betydeligt Beløb i Udbytte.

Herved naar man i Virkeligheden til det modsatte af, hvad der burde være Tilfældet, idet Arbejdskraften i de første Virksomheder spiller en betydeligt større Rolle end i de sidste, og derfor ogsaa burde have saa meget større Udbytte. Resultatet vilde maaske blive, at Arbejderne søgte over til den anden Gruppe Virksomheder, og i hvert Fald vilde det ikke virke stimulerende paa Tilgangen af Lærlinge til de Virksomheder, hvor den manuelle Arbejdskraft spiller den store Rolle, og hvor en Lærlingeuddannelse derfor i Almindelighed er særligt paakrævet.

Fra Udbyttedelingens Tilhængere henviser man heroverfor til, at det enkelte Aars Udbytteandel i mange Tilfælde i sig selv slet ikke er saa ubetydelig, og at de enkelte Udbytteandele iøvrigt sammenlagt vil bringe Arbejderen i Besiddelse af en Kapital, som han ellers ikke vil kunne tilvejebringe.

c. Indenfor store Virksomheder med forskellige Afdelinger vil en ensartet Udbyttedeling ikke virke retfærdigt.

Indenfor saadanne Virksomheder vil det hyppigt være Tilfældet, at den ene Afdeling giver Overskud og den anden Underskud, maaske fordi der i denne sidste er arbejdet mindre intenst. Alligevel faar denne sidste Afdelings Arbejdere ved Udbyttedelingen